

Nobelova cena 2017

Nobelova cena za fyziológiu a medicínu za rok 2017

Jeffrey C. Hall

Michael Rosbash

Michael W. Young

za objavy mechanizmov riadiacich cirkadiálne rytmky

Stretnutie študentov prvého ročníku oboru Bioinformatika FI MUNI

členovia laboratória Sybila

4.10.2018

Systems Biology Laboratory @ Masarykova Univerzita

Prečo sme dnes tu?

- Čo študujem?
- Čo znamená tento obor študovať?
- S kým študujem?
- Prečo študovať?

Štúdium Bioinformatiky a Systémovej biológie

Lukrécia Mertová

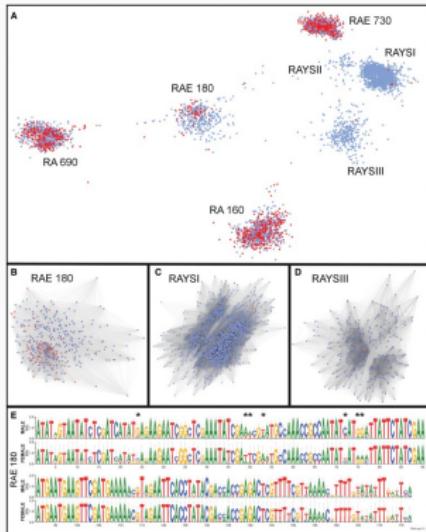

- Čo tento obor znamená?
  - všeobecné štúdium informatiky
  - základné znalosti z biológie, chémie
  - odborová špecializácia
- Dve zamerania
  - **bioinformatika** – analýza sekvencí
  - **systémová biológia** – modelovanie
- Prečo študovať Bioinformatiku
  - nová výzkumná oblasť
  - v porovnaní so všeobecnými obormi
    - otvára cestu ku kreatívnej práci
    - projektové predmety
    - začiatok kariéry vedca
    - plnohodnotný informatik s pridanou hodnotou

Predstavenie zameraní

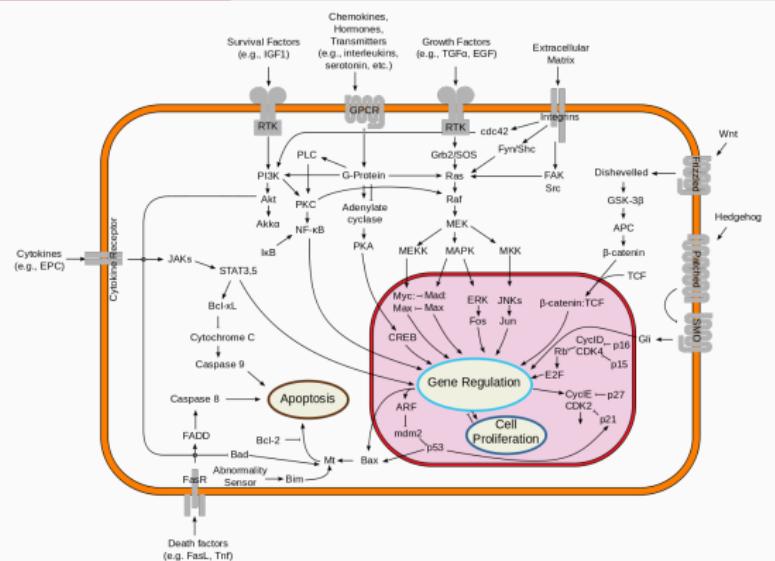

Proč se zabývat bioinformatikou?

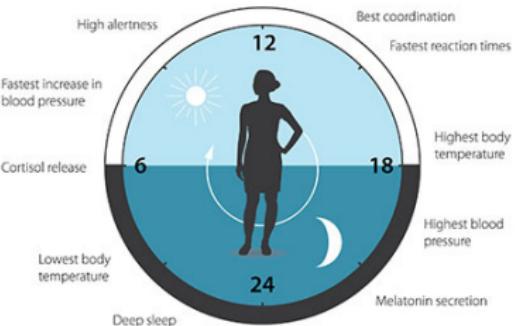
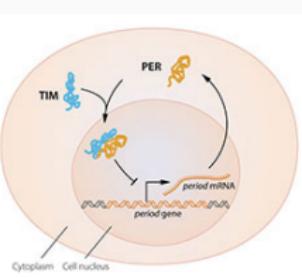
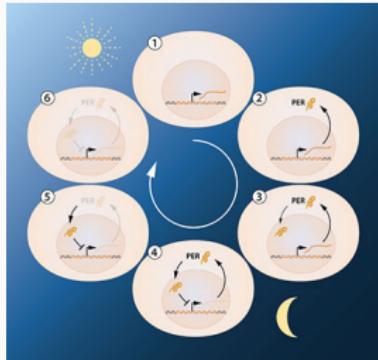
- znát způsoby získávání dat v mol. biologii, genomice a proteomice
- pochopit VZTAH mezi sekvencí a strukturou biomolekul
- zpracování dat ze sekvenátorů, anotace a vizualizace NGS dat, genomů
- spravovat datové a softwarové systémy pro biology **Genome Browser, BioLinux**

Proč se zabývat systémovou biologií?

- pochopit **JAK FUNGUJE** živá buňka
- buňka je **sít** = systém molekul + souběžné interakce
- emergentní chování – např. únik bakterií z nepříznivého prostředí
- živé experimenty: zdlouhavé, nákladné; omezené možnosti
- buňku chápeme jako speciální program, který se učíme analyzovat a řídit
- uplatnění v budoucnosti: **kyber-fyzikální** a **kyber-biologické** systémy, Internet věcí...

Proč se zabývat systémovou biologií?

- 🏆 Nobelova cena 2017
- zásadní pokrok ve vysvětlení mechanismu cirkadiálního rytmu
- objev komponent které ovlivňují aktivaci PER (bioinformatika)
- vysvětlení fungování celého mechanismu (systémová biologie)
- paradigma pro 21. století!
- téma v laboratoři: jak je to v sinici? (navíc fotosyntéza)

- původem matematik
- celoživotně informatik - nyní profesor informatiky na MU
- výuka předmětu "Úvod do systémové biologie" (trochu)
- vedoucí laboratoře systémové biologie - Sybila (hlavně)
- garant oboru bioinformatika
- automatizovaná verifikace programů
- **digitální systémová biologie**
- kolegové mi říkají "šéfe"

A411@FI

brim@fi.muni.cz

Štúdium Bioinformatiky a Systémovej biológie – predmety

Martin Demko

Štúdium Bioinformatiky a Systémovej biológie - predmety

- Matematika: **IB000, MB101, MB102, MB103, MB104** vs. **MB20***
- Programovanie: **IB111** (Python), **PB071** (C), **PB161** (C++),
PB162 (Java), **IB015** (Haskell, Prolog), **PV004** (UNIX), **PV197** (GPU)
- Teórie: **IB002, IB102, IB101, IB107**
- Prehľady: **PB151, PB152/PB153, PB154, PB156, VB000, IB109,**
PV056/IB031, PV080, IV109
- Biológia: BKBC011p vs. **VV071**, Bi4020 vs. **VV072**
- Bioinfo/Sys: **IV107, PA052, IV114, PB050**
- + angličtina (**VB001**, VB135, VB136)
- + 2-krát telesná (zoznam: <http://bit.ly/2yp9Ghl>)
- + možnosť zapísat si záujímavý predmet z inej fakulty bez povinných
predpokladov

https://www.fi.muni.cz/katalog/obory_html/bc-bio.xhtml.cs

*Od doby co lidé poznali cizince s jinou kulturou a způsobem myšlení,
toužili už jen po jediném...
...zničit jejich kulturu aby se nemuseli učit jejich způsob myšlení.*

Zapp Brannigan (Futurama)

- **Biológia:**

Biochémia (BKBC011p vs. **VV071**) [doc. Koutná]

Molekulárna biológia (Bi4020 vs. **VV072**) [doc. Koutná]

- **Systémová biológia:** [Dr. Šafránek]

Úvod do systémovej biológie (PA052)

Modelovanie a predikcia v systémovej biológií (PB050)

Seminár zo systémovej biológie (PB172)

Modelovanie a simulácie (IV109) [doc. Pelánek]

- **Bioinformatika:** [Dr. Lexa]

Bioinformatika I (IV107)

Seminár z bioinformatiky (IV105 [CZ] vs. IV106 [EN])

Strojové učenie (**IB031** vs. PV056) [doc. Brázdil vs. Popelínský]

Projekt z bioinformatiky a systémovej biológie (IV114)

Nadväzujúce predmety:

- Laboratórium systémovej biológie (PV225) [bloková výuka]
- Projekt zo systémovej biológie (PA183)
- Vizualizácia komplexných dát (PA055)
- Bioinformatika II (IV108)
- Projekt z bioinformatiky I (IV110)
- Vybrané aplikácie informatiky v biológií (IV121)
- Výpočetné metódy v bioinformatike a systémovej biológií (PB051)

Laboratórium Systémovej Biológie

Samuel Pastva

Čo je to Sybila?

SYBILÄ
beverage
dispenser

Sybila je...

Sybila je...

- ... laboratórium výpočetnej systémovej biológie.

Sybila je...

- ... laboratórium výpočetnej systémovej biológie.
- ... miesto kde šikovní študenti pracujú na skutočných výskumných problémoch (návrh algoritmov, implementácia nástrojov, spracovanie dát).

Sybila je...

- ... laboratórium výpočetnej systémovej biológie.
- ... miesto kde šikovní študenti pracujú na skutočných výskumných problémoch (návrh algoritmov, implementácia nástrojov, spracovanie dát).
- ... práca nad rámec bežného štúdia (dá sa ale často spojiť napr. s bakalárkou).

Sybila je...

- ... laboratórium výpočetnej systémovej biológie.
- ... miesto kde šikovní študenti pracujú na skutočných výskumných problémoch (návrh algoritmov, implementácia nástrojov, spracovanie dát).
- ... práca nad rámec bežného štúdia (dá sa ale často spojiť napr. s bakalárkou).
- ... aktivita od ktorej sa môžete zapojiť takmer kedykoľvek (lepšie skôr ako neskôr :)).

Sybila je...

- ... laboratórium výpočetnej systémovej biológie.
- ... miesto kde šikovní študenti pracujú na skutočných výskumných problémoch (návrh algoritmov, implementácia nástrojov, spracovanie dát).
- ... práca nad rámec bežného štúdia (dá sa ale často spojiť napr. s bakalárkou).
- ... aktivita od ktorej sa môžete zapojiť takmer kedykoľvek (lepšie skôr ako neskôr :)).
- ... lab, ktorý nehľadá hotových výskumníkov/programátorov, ale nádejnych študentov (potrebné vedomosti dodáme, dôležitá je schopnosť samostatne a so záujmom pracovať).

Čo za to?

Čo za to?

- Miesto a komunita na fakulte.

Čo za to?

- Miesto a komunita na fakulte.
- Meno na stene (v publikácií).

Čo za to?

- Miesto a komunita na fakulte.
- Meno na stene (v publikácií).
- Účasť na konferenciách a letných školách (zaujímavé veci treba nie len publikovať, ale aj prezentovať a študovať).

Čo za to?

- Miesto a komunita na fakulte.
- Meno na stene (v publikácií).
- Účasť na konferenciách a letných školách (zaujímavé veci treba nie len publikovať, ale aj prezentovať a študovať).
- Rôzne štipendiá a peniaze z projektov (fakultné študentské projekty, podpora diplomových prác, ...).

Čo za to?

- Miesto a komunita na fakulte.
- Meno na stene (v publikácií).
- Účasť na konferenciách a letných školách (zaujímavé veci treba nie len publikovať, ale aj prezentovať a študovať).
- Rôzne štipendiá a peniaze z projektov (fakultné študentské projekty, podpora diplomových prác, ...).
- Kredity za prácu v laboratóriu – Laboratoř Sybila (IV129)

Čo to teda robíme?

Čo to teda robíme?

- Navrhujeme metódy a nástroje na skúmanie biologických problémov priamo v počítači na základe biologických znalostí a hypotéz (<http://pithya.ics.muni.cz>, Parasim).

Čo to teda robíme?

- Navrhujeme metódy a nástroje na skúmanie biologických problémov priamo v počítači na základe biologických znalostí a hypotéz (<http://pithya.ics.muni.cz>, Parasim).
- Spájame biológov, bioinformatikov a informatikov venujúcich sa cyanobaktériám na portáli <https://www.e-cyanobacterium.org/>

Čo to teda robíme?

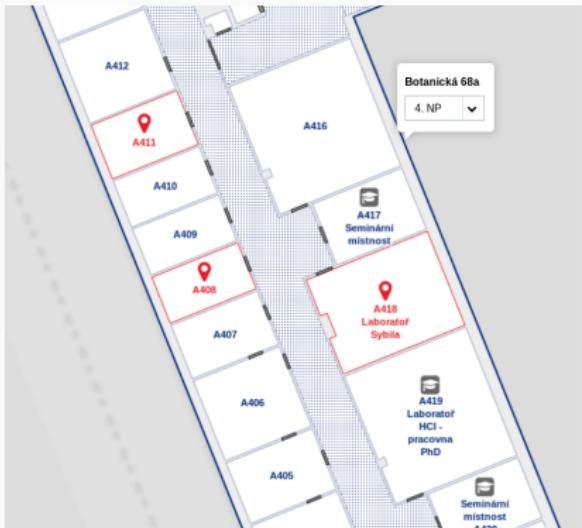
- Navrhujeme metódy a nástroje na skúmanie biologických problémov priamo v počítači na základe biologických znalostí a hypotéz (<http://pithya.ics.muni.cz>, Parasim).
- Spájame biológov, bioinformatikov a informatikov venujúcich sa cyanobaktériám na portáli <https://www.e-cyanobacterium.org/>
- Spolupracujeme s PřF/LF na zaujímavých biologických projektoch v oblasti signálnych dráh a syntetickej biológie.

Organizačné informácie

Kde nás nájdete

📍 budova A, 4. poschodie

Bioinformatika FI MU
 sybila.fi.muni.cz

Konzultácie pre bioinformatikov

- kde:
  - laboratórium Sybila
- kedy:
  - pondelky 13:00 – 16:00

Stránky oboru – <http://bioinformatika.fi.muni.cz/>

Organizačné informácie

- plánované ďalšie akcie podobného charakteru
  - info mailom
  - približne každý mesiac
- neformálne orientované (detailne o obore/laboratóriu)
- exkurzia do Drásova @

-
- dnes večer
    - hospoda U Dřeváka @ 20:00

